

Mao Zedong'un Hayatında ve Önderlik Ettiği Devrimdeki Kritik Olayların Zaman Çizelgesi

09.09.2026 • Genel, Revcom Yazıları • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Okumakta olduğunu yazı revcom.us sitesinden yayınlanmıştır. Kaynak yazı için tıklayın.

Mao, 1893 yılında dünyaya geldiğinde Çin, yaklaşık iki bin yıldır imparatorlar tarafından yönetiliyordu. On dokuzuncu yüzyılın ortalarında Çin birkaç emperyalist gücün etki alanı için rekabet etmesiyle şekilleniyordu. Çin halkının ezici çoğunluğu acımasız toprak sahipleri altında yoksullaşan köylülerdi.

1921 Temmuz: Mao, Çin Komünist Partisi'nin kuruluş kongresinde yer aldı.

Çin İşçi ve Köylü Kızıl Ordusu 1930

1927: Gerici güçler ve Çin Komünist Partisi arasında Çin'in şehirlerinde şiddetli çatışmalar başladı. Komünist hareket askeri olarak geri çekilirken kanlı bir şekilde bastırıldı. Mao, yaklaşık 1000 kişiden oluşan bir güçle Jinggang Dağlarına çekildi ve Çin'de ilk kez "Kızıl" (komünistlerin önderlik ettiği) iktidar kurdu. Mao kurtuluşu sağlayacak bir siyasi ve askeri strateji geliştirmeye başladı.

1934 Ekim-1935 Ekim: Yanlış bir çizginin izlenmesi sonucu Kızıl Ordu ağır kayıplar yaşadı. Mao, 100.000 kişiye yakın Kızıl savaşçı ve komünist örgütleyiciyle 9600 kilometrelik uzun bir yürüyüşe başladı; pek çok muharebe yaşanırken devrim farklı alanlara yayıldı. Uzun Yürüyüşü sadece 10.000 kişi tamamlayabildi ama devrimin ilerlemesi sağlandı. Mao, Uzun Yürüyüş sırasındaki konferansta Komünist Partisinin başkanı seçildi.

Mao Zedong Çin Halk Japon Karşıtı Askeri ve Siyasi Okulunda, 1938

1937-1945: Japon emperyalizmi 1937 yılında Çin'i topyekün işgale başladı. Japon ordusu korkunç suçlar işlerken Çin'in kaynaklarını yağmalamaya başladı. Çoğunluğunu sivillerin oluşturduğu milyonlarca kişi öldü. Mao, ulusal ve toplumsal kurtuluşun parçası olarak bu işgale

karşı halk savaşını sürdürdü. 1945 yılında Japon güçleri yenildi.

1946-1949: Mao'nun önderlik ettiği komünist güçler ve ABD emperyalizmi tarafından silahlandırılarak finanse edilen gerici Guomindang arasında iç savaş başladı. Devrimci güçler 1949 yılında ülkede galip geldiler.

Mao Zedong Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ilan ediyor.

1 Ekim 1949: Mao, Pekin'de bir kitle buluşmasında Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ilan etti. İktidardaki devrim; kitlesel ölçekte toprak reformu, sağlık kampanyaları ve okur yazarlık kampanyaları başlattı. Sosyalist bir ekonominin örülmesine başlanırken, özellikle de kadınların zincirlerinin kırılabilmesi için hızlı ve geniş kapsamlı toplumsal değişimler başladı.

Büyük İleri Atılım sürecinde geliştirilen halk komünlerinde Pekin yakınlarında mısır hasadı, Ocak 1959

1958: Mao, Büyük İleri Atılım'ı başlattı. Bu, ülke çapında halk kitlelerini kırsalın ekonomik ve toplumsal dönüşümü için mobilize etme çabasıydı. Kırlardaki “Halk Komünleri” Büyük İleri Atılım'ın kalbi oldular. Komünler milyonlarca insanı yeni bir şekilde bir araya getirdi; ekonomik çalışmayı, siyasi ve toplumsal aktiviteleri, milis formasyonunu ve yönetimi bir araya getirirken süreç içerisinde halk arasındaki ilişkileri değiştirdi.

1963: Mao'nun önderliği altında Çin Komünist Partisi Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisine Dair Bir Öneri isimli belgeyi yayınladı. Burada, sosyalizm altında sınıfların ve sınıf mücadelesinin direnci ve komünizme dönüşümde kapitalist ve sosyalist yol arasındaki süregiden mücadele analiz edildi. Marksizm kılığında devrimin terk edilmesi yani revizyonizm hareket içerisindeki esas tehlike olarak tespit edildi ve gerçek komünistlerin yeniden bir araya

gelerek Sovyet revizyonizmini reddedebilmeleri için ideolojik bir temel yaratıldı.

“Büyük karakterli posterlerin” tartışıldığı bir halk buluşması. Bu posterler Kültür Devrimi sırasında ifade özgürlüğünün, protestonun ve siyasi mesaj aktarımının popüler bir yöntemi idi. Posterler, geniş anlamda toplumun yönelimi ve siyasetine ilişkin tartışma ortamına katkı sağlamıştı.

1966: Mao, Büyük Proleter Kültür Devrimini başlattı. Bu yeni bir şeydi, sosyalizm altında devrimin sürdürülmesi: Komünist Parti'nin yüksek kademelerinde kümelenmiş yeni burjuva güçleri devirmek; toplumun siyasal ve toplumsal kurulmarını radikal olarak dönüştürmek ve halkın düşüncelerini devrimcileştirmek amacını taşıyordu. Mücadele biçimi olarak esasta kitlesel siyasi mobilizasyona, kitle eleştirilerine ve kitle tartışmalarına dayanıyordu BPPKD 20. yüzyıl komünist devrimlerinin birinci dalgasının en yüksek aşamasıydı.

1973-1976 Mao'nun Son Savaşı: 1970'lerin başlarında sosyalist yol ve kapitalist yol arasındaki mücadele yoğunlaştı. Kapitalist yol için savaşan liderler Kültür Devrimini tersine çevirmek, karalamak ve itibarsızlaştırmak, iktidarı ele geçirerek kapitalizmi restore etmek için topyek n bir saldırı başlattılar. Kitlelerin arasında BPKD'yi ilerletmek için savaşan ama yılların mücadelesinden yorgun düşenler ve ona karşı olanlar vardı. Mao'nun eylül ayında ölümünden kısa bir süre sonra 1976 yılında kapitalist yolcular bir askeri darbe örgütlediler. İleri  nderlik seviyesinde Mao'nun en yakın takipçilerini tutukladılar, kitlesel bir baskı ve infaz dalgası başlattılar. Mao'nun kahramanca son savaşı sona ermişti.